

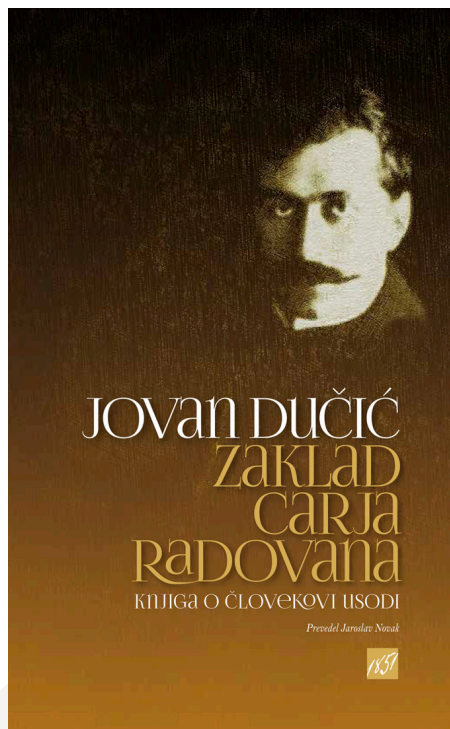

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

JOVAN DUČIČ: ZAKLAD CARJA RADOVANA

Podatki o knjigi

- Naslov: Zaklad carja Radovana
- Avtor: Jovan Dučić
- Prevod: Jaroslav Novak
- Cena: 18,50 €
- Velikost: 130 mm × 210 mm
- Vezava: broširana
- Število strani: 260
- ISBN: 978-961-278-203-0
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba

Kontakt

Uredništvo
telefon 01-244-3670
mohorjeva@siol.net

Eseji o velikih človeških temah

Zaklad carja Radovana je zbirka leposlovnih esejev (prvič objavljena v piščevi izdaji leta 1932) s podnaslovom *Knjiga o usodi*. Zbirka vsebuje premišljevanja o bistvenih vidikih človekove usode. V slovensko izdajo smo vključili tudi nekaj esejev iz avtorjeve drobnejše zbirke *Jutra sa Letutara (iz leta 1930)* s podnaslovom *Misli o človeku*. V esejih premišljuje o velikih človeških temah (o sreči, ljubezni, prijateljstvu, mladosti in starosti, ženski, pesniku, ... ter o človeških lastnostih (o sovraštvu, mirnosti, nečimrnosti, razočaranju ...).

Ko Dučić pregleduje zaklade življenjske modrosti za različne človekove eksistenčne položaje, ohranjene v pisnih virih od antike do sodobnosti, jih opazuje z dušo pesnika in mimogrede odkriva prenekatero napredke krščanstva v etičnem razvoju. Pisec v svojih leposlovnih razpravah v pesniški govorici niza spoznanja, ki so uporabna pri presojanju človeka, zato v njih najdejo bralci vseh starosti pragmatično modrost za različne položaje življenja.

O avtorju

Jovan Dučić se je rodil leta 1871 (pri letnici niso enotni – tudi 1872 in 1874) v Trebinju (Hercegovina). Oče je padel v hercegovski vstaji, mati pa se je nato preselila z otroki v Mostar in kmalu umrla.

Dučić je svojo prvo pesniško zbirko objavil v Mostarju leta 1901 s preprostim naslovom *Pesmi*. Naslednjega leta (1908) je Srbska književna zadruga izdala v svojem rednem programu drugo Dučićevo knjigo, prav tako naslovljeno *Pesmi*. S knjigami pesmi in z več objavljenimi esejmi ter potopisi (*Gradovi i himere*) je postal Dučić (ob Milanu Rakiću) najvplivnejši srbski pesnik na začetku XX. stoletja.

Leta 1907 je dobil zaposlitev v srbskem Ministrstvu za zunanje zadeve. Njegova diplomatska kariera se je nenehno vzpenjala (Carigrad, Sofija, Rim, Atene, Madrid). Kot ugleden diplomat in pomemben pesnik je postal Dučić v letih prve svetovne vojne vpliven srbski diplomat. Po vojni je bil

jugoslovanski predstavnik v Društvu narodov v Ženevi ter poslanik v Kairu, Budimpešti, Bukarešti, Lizboni in Madridu.

Dučić je umrl 7. aprila 1943; pokopan je bil na dan, ko je v mestu Gary, v Indiani, ZDA, izšla njegova zadnja pesniška zbirka *Lirika*, 9. aprila 1943. Leta 2000 so bili posmrtni ostanki prepeljani z državnimi častmi v rojstno Trebinje.

Odlomek iz knjige

Sreča torej ni ideja, temveč iluzija, ker sreča ni stvar razuma, temveč stvar predstave. Zato človek verjame, da je srečen, tudi takrat, ko ni srečen. Vendar tudi nesreča je prav tako utopija kakor sreča, saj je od stotine nesreč gotovo polovica izmišljenih in namišljenih. Zato je mogoče govoriti samo o tem, kaj je lahko predmet sreče ali nesreče, in se ne da govoriti o tem, kdo je srečen, kdo pa nesrečen. Kdor misli, da je srečen, ta je zares srečen. Nemogoče bi bilo nekemu dokazovati, da ni srečen, samo z definicijami ali doktrinami o sreči. Toda izmišljena sreča ali namišljena nesreča sta vendarle popolni resničnosti: ker moreta trajati vse življenje in ker je vsak človek prepričan v tisto, kar občuti, tudi kadar ni prepričan v tisto, kar misli.

Najmanj srečni so tisti ljudje, ki bi imeli vse razloge, da bi bili srečni. So ljudje, ki so lastniki zlatih rudnikov, vendar se ne počutijo srečni; so pa ljudje, ki se ne počutijo nesrečni niti po kakem primeru, ki bi ga drugi šteli za katastrofo človeškega življenja. Pomeni, da je sreča stvar mišljenja in da sama po sebi ne predstavlja ničesar. Sreča je vendarle samo fikcija. Toda če sreča obstaja, je to samo v željah, ker je želja gibanje in akcija, pomeni edino življenje in edina radost. Nesporno, so tudi ljudje, ki ne znajo biti srečni niti s še tolikšnimi vrlinami ali še tolikšnim bogastvom. So tudi ljudje, rojeni za nesrečo, kakor so nekateri rojeni za glasbo. Za srečo je treba biti nekako nadarjen, kakor je treba imeti dušo, da bo nekdo zares nesrečen. Mali ljudje morejo biti srečni, vendar mali ljudje ne znajo biti nesrečni.